

גליון 41, 14 באוקטובר 2009

תמיכת אובאמה בנתניהו אינה מובילה לשלום

הודעת הלשכה הפוליטית של המפלגה הקומוניסטית הישראלית

החלטת ועדת פרס נובל לשלום להעניק לברק אובאמה, נשיא ארצות-הברית, פרס בזכות "מאמציו המיוחדים לחיזוק הדיפלומטיה בעולם ולשיתוף פעולה בין העמים" - מזמינה לא רק הרמת גבה.

מעבר להכרזות הנאות שהשמיע, אובאמה לא קידם עד היום שום פתרון של סכסוך בינלאומי. להיפך: ממש בימים אלה הוא שוקל לשגר עוד רבבות חיילים אמריקאיים לאפגניסטן, במטרה ל"נצח" במלחמה העקובה מדם, הנמשכת כבר שמונה שנים. לכך אפשר להוסיף את החלטת אובאמה להמשיך במצור על קובה, להמשיך ולאיים על אירן, והעיקר מבחינת העמים במזרח-התיכון: נפילתו של ממשל אובאמה במלכודת הסרבנות של הימין הקיצוני בישראל.

ממשל אובאמה ממשיך בתמיכה הכל-צדדית, הצבאית, הכלכלית והמדינית, במדיניות הישראלית הרשמית. מעידים על כך – התמרונים המשותפים, ללא תקדים בהיקפם, בין הצי האמריקאי בים התיכון לבין הצבא הישראלי. תמרונים אלה נערכים בצל האיומים הישראליים לפתוח במלחמות תוקפניות נוספות באזור, ולכן הופכים את ממשל אובאמה לנושא באחריות למדיניות הרת האסון של שליטי ישראל.

בניגוד להצהרותיו ולהתחייבויותיו של אובאמה, נציגי הממשל האמריקאי הם שותפים מלאים למדיניות של דחיית הסדר הקבע הישראלי-פלסטיני למועד לא ידוע, והמרתו ב"שלום כלכלי" ו"שמירה על הסדר והשקט". אובאמה שותף למצג השווא של נתניהו, לפיו חיזוק בעלי הון פלסטינים, המפתחים עסקים כאלה או אחרים, כמו גם הסרתם של כמה עשרות מחסומים פנימיים, ישכיחו מהעם הפלסטיני, שהוא חי למעלה מ-42 שנה תחת כיבוש ישראלי.

הלשכה הפוליטית של מק"י מדגישה, כי הרחבה של התנחלויות בגדה, ובמיוחד - בניית התנחלויות בירושלים המזרחית, מבטאות את החלטתה הנחושה של ממשלת נתניהו-ברק-ליברמן ליצור עובדות מוגמרות ולקדם פרובוקציות, שימנעו כינון מדינה פלסטינית עצמאית בשטחים הכבושים מאז יוני 1967. בהקשר זה מגנה מק"י את ההתקפות של המשטרה על פלסטינים במזרח-ירושלים, בבלעין ועוד.

המו"מ הכושל, שמנהלים נציגי הממשל האמריקאי עם ממשלת הימין הקיצוני בישראל בדבר הקפאת ההתנחלויות, אינו אלא סחבת מחושבת. תפקידה של הקהילה הבינלאומית אינו נגמר בהקפאת ההתנחלויות; עליה להוביל לפירוק כל ההתנחלויות, במסגרת תוכנית בינלאומית לכפות על ישראל לציית להחלטות האו"ם וליישם את כללי החוק הבינלאומי.

שיתוף הפעולה הישראלי-אמריקאי בא לידי ביטוי גם בניסיון לערער את אמינותו של דו"ח ועדת גולדסטון בדבר פשעי המלחמה, שביצע הצבא הישראלי במהלך מלחמת עזה. לכן ראויה לביקורת הכניעה של מחמוד עבאס (אבו-מאזן), יו"ר הרשות הפלסטינית, לתכתיב האמריקאי בדבר דחית הדיון במועצת הביטחון בדו"ח גולדסטון.

הלשכה הפוליטית שבה ומתריעה, כי מדיניות ממשלת נתניהו היא מתכון לעוד עימותים, מלחמות ושפיכות דמים. הבטחת שלומם וביטחונם של שני העמים, הפלסטיני והישראלי, מחייבת את סיום הכיבוש, את פירוק כל ההתנחלויות, את כינון פלסטין העצמאית, שבירתה ירושלים המזרחית, בצד ישראל, ואת פתרון בעיית הפליטים בהתאם להחלטות האו"ם.

להתגייסות להצלחת האירוע החגיגי לציון 90 שנה להקמת המפלגה הקומוניסטית בארץ

הלשכה הפוליטית קוראת לכל ארגוני המפלגה, לכל חבריה וידידיה ולחברי בנק"י, להתגייס להצלחת האירוע החגיגי לציון 90 שנה לייסוד המפלגה הקומוניסטית בארץ, שייערך במוצ"ש, 7 בנובמבר, בשעה 18.00 במרכז הקונגרסים בחיפה. חגיגת 90 שנה פתוחה לכל החברים והידידים, והוזמנו אליה גם משלחות של מפלגות אחיות מארצות שונות.

הארגונים נקראים לפעול לצירוף חברים חדשים, להשלים את מיפקד חברי המפלגה, להפיץ את ההזמנות שייצאו בימים הקרובים ולארגן את ההסעות.

בואו נפעל כולנו לחיזוקה של מפלגתנו הקומוניסטית הישראלית, להעלאת קרנה ולחיזוק השפעתה.

(סוף בעמוד 2)

מאות השתתפו ביום עשייה משותפת בג'יסר א-זרקא

יותר מ-300 פעילים השתתפו ביום עשייה משותפת שנערך ב-8.10 בכפר ג׳יסר א-זרקא. יום העשיה היה יוזמה של ״אפשר אחרת״, מסגרת משותפת של פעילים במק״י ובחד״ש, במרצ ובתנועה הירוקה. האירוע הפוליטי-חברתי נערך במלאות תשע שנים לאירועי אוקטובר 2000.

בשעות הצהריים התכנסו מאות ממשתתפי האירוע במתנ״ס שבצפון הכפר, בסמוך לשמורת נחל תנינים. בהתכנסות נישאו דברי ברכה מפי ח״כ דב חנין (חד״ש), חברי הכנסת לשעבר עיסאם מח׳ול (חד״ש) ומוסי רז (מרצ), ראש עיריית הרצליה יעל גרמן, ערן בן-ימיני, מראשי התנועה הירוקה, וראש המועצה המארחת, עז א-דין עמאש. ח״כ חנין קרא להעמיק את השותפות של יהודים וערבים במערכה נגד הפאשיזם העולה ולמען הדמוקרטיה. מח׳ול הדגיש בדבריו את אחריות הממשלה הימנית, בראשות בנימין נתניהו, להעמקת הגזענות והמשך הכיבוש.

ראש המועצה עמאש אמר בדברי הברכה: ״ג׳יסר א-זרקא שוכן לחופי הים התיכון ומשתרע על כ- 1,579 דונם. אבל אנחנו במצור: הכפר תחום צפונית בנחל תנינים ובקיבוץ מעגן מיכאל, בדרומו הוא גובל בישוב קיסריה, במזרח - בכביש מס׳ 2 ובאדמות המושב בית חנניה, ובמערב - בחוף הים התיכון. אין לנו לאן להתפתח״. הוא הזכיר, כי ״רק בשנת 1992, לאחר שנים של מאבקים, קיבלה הרשות המקומית שליטה על חוף הים היפה״. עוד הדגיש עמאש, כי ״ראוי לציין את העובדה, כי ג׳יסר א-זרקא הוא הכפר הערבי-פלסטיני היחיד הממוקם על חוף הים, שנותר במדינת ישראל. ליישוב אין אדמות חקלאיות, אין בו אזורי תעשיה ואין בו משאבים אחרים״.

בתום העצרת המאולתרת, מאות משתתפיה סיירו בקבוצות ברחובות הכפר. אחד המלווים, מורה בבית ספר מקומי, סיפר, שתושבי ג׳יסר א-זרקא כולם ערבים מוסלמים, אשר נמנים עם בדווי הערבה, שהגיעו במאה ה-19 מבקעת הירדן לביצות הכבארה. בשל מוצאם מבקעת הירדן, בערבית - אלע׳ור, נקראו בשם הכללי אל ע׳וארנה. יצויין, שחלק מהמשפחות בישוב הגיעו מאפריקה וחלק - ממצרים.

בתום הסיור, משתתפים ביום העשייה עסקו בצביעת קיר בית ספר התיכון. קבוצות אחרות ניקו את חוף הים. לדברי אחד מעובדי המועצה, ״נאספו קרוב לשלושה טונות של זבל ולכלוך״. האירוע ננעל בארוחת ערב משותפת ובערב אמנותי-פוליטי.

הממשל האמריקאי מגבה את מדיניות הגרעין של ישראל

נשיא ארצות הברית, ברק אובאמה, הסכים להאריך את תוקף הסכם העמימות עם ישראל, המאפשר לה להחזיק, ארסנל גרעיני, מבלי להיות חשופה לביקורת ולפיקוח של גופים בינלאומיים בנושא. העיתון ״וושינגטון טיימס״ דיווח בשבוע שעבר, כי אובאמה הודיע לראש הממשלה נתניהו, במהלך פגישתם של השניים בחודש מאי, שהוא מאריך את תוקף ההסכם בן 40 השנים,

עקב החלטה זו, ארה״ב לא תפעיל לחץ על ישראל בדרישה שתחשוף פרטים אודות יכולתה הגרעינית, ולא תדרוש מישראל לחתום על האמנה למניעת הפצת נשק גרעיני. בהתייחסו לנושא באופן מרומז, אמר ראש הממשלה נתניהו בשבוע שעבר, כי ביקש וקיבל- מהנשיא האמריקאי מסמך, המעגן שורה של הבנות אסטרטגיות ארוכות שנים בין ישראל לארצות-הברית.

הסכם ההבנות בין שתי המדינות גובש בשנת 1969 בין ראש הממשלה גולדה מאיר לנשיא ארה״ב ניקסון. תמצית ההסכם היא, שארה״ב תקבל באופן פאסיבי ישראל גרעינית, בתנאי שירושלים לא תחשוף באופן פומבי את יכולותיה, ולא תערוך ניסויים גרעיניים.

העיתון מציין, כי ממשלת ישראל חוששת שאירן תגביר את מאמציה להדוף את הלחצים, המופעלים עליה בנושא הגרעין, באמצעות האשמת המערב בנקיטת מוסר כפול כלפי הנשק הגרעיני המצוי בידי ישראל.

הפגנה בוושינגטון נגד המלחמות בעירק ובאפגניסטן

82 פעילי שלום, שהשתתפו בשבוע שעבר בהפגנה מול הבית הלבן במחאה על המשך המלחמות והכיבוש באפגניסטן ובעירק ועל העיכובים בסגירתו של מתקן המעצר במפרץ גואנטנמו - נעצרו. בין העצורים - סינדי שיהאן, שהתפרסמה בהפגנות שקיימה מול חוותו של הנשיא לשעבר, ג׳ורג׳ בוש, אחרי שבנה נהרג בעירק.

מאות מפגינים מארגוני שלום שונים הניפו כרזות וקראו סיסמאות, בהן נאמר: ״בכו את המתים, רפאו את הפצועים, סיימו את המלחמה״, ״שינוי? איזה שינוי?״ ו-״כן, אנחנו יכולים: ארצות-הברית מחוץ לאפגניסטן״. כמה מהמפגינים קשרו את עצמם לגדר המעון הנשיאותי, כשהם לבושים במדים כתומים של עצירים בגואנטנמו, אחרים שכבו על המדרכה כשהם מדמים את עצמם למתים. המשתתפים גם נשאו ארונות עם דגלים אמריקאיים, עירקיים ואפגניים, כדי לייצג את המתים במלחמות, וחבשו מסיכות עם דמויותיהם של בכירי הממשל הקודם.

סינדי שיהאן קראה להרחיב את הפעילות הבלתי נלאית ואת העבודה למען השלום. היא הוסיפה, כי הנשיא אובאמה נמצא בחדר הסגלגל מספיק זמן, כדי לעבוד למען שלום באפגניסטן ובעירק, וכי אלה שתמכו בו בבחירות תובעים שהוא יורה על נסיגת הכוחות האמריקאיים משתי מדינות אלה.

תמיכת אובאמה בנתניהו

הודעת הלשכה הפוליטית של מק"י

(סוף מעמוד 1)

הצלחת השביתה הכללית

הלשכה הפוליטית שולחת ברכה לכל החברים והידידים, לכל שוחרי השוויון והדמוקרטיה, אשר נטלו חלק בשביתה הכללית של האוכלוסייה הערבית ובהפגנה המרשימה בעראבה, לציון 9 שנים לאירועי אוקטובר 2000.

הלשכה מביעה הערכה ליוזמה של יום העבודה המשותף היהודי-ערבי בג׳יסר א-זרקא, שגם הוא נערך כציון לאירועי אוקטובר 2000.

בכוחה של מערכה משותפת של אזרחים יהודים וערבים לעצור את הסחף הפאשיסטי ואת החקיקה הגזענית, לבלום את האלימות ולהגן על זכויות האדם והאזרח. מק״י שבה ומדגישה, כי הדמוקרטיה אינה ניתנת לחלוקה.

שר האוצר שטייניץ נגד קיינס

תושבי איסטנבול, המבינים את סיבות המשבר, יצאו נגד קרן המטבע.

מאת **אפרים דוידי**

שרי אוצר אינם מרבים להעניק ראיונות לתקשורת בשנים האחרונות. הם עושים זאת בפורומים בינלאומיים, בחו״ל, הרחק מישראל. כך היה עם שרי האוצר של הממשלה הקודמת, האסיר אברהם הירשזון ורוני בר-און; וכך עם שר האוצר דהיום, ד״ר יובל שטייניץ. מעיון בריאיון, שהעניק שטייניץ לסמי פרץ, שליח המוסף הכלכלי של ״הארץ״ לוועידת קרן המטבע הבינלאומית השנתית, שנערכה בשבוע שעבר באיסטנבול, מבינים היטב מדוע.

בריאיון (6.10) שכותרתו ״שטייניץ: אני לא מאמין בהשקעות בתשתיות כמו ביבי״, בולטות שלוש הכרזות: ״אני לא מבין את הגידול המהיר של 26% בייצוא ברבעון השלישי. זו התאוששות מדהימה... גם הבלימה בעליית האבטלה אצלנו מנוגדת לכל התיאוריות הכלכליות״, ״אני לא מאמין כמו ביבי בהשקעה בתשתיות, ולא מקבל את זה שהמדיניות הקיינסיאנית של שנות ה-30 נכונה גם כיום״; ו״אני לא מבין את הסיבות למשבר הכלכלי״.

ומה מציע שטייניץ, כדי לצאת מהמשבר? ״לשמור על המוביליות של ההיי-טק הישראלי. זה יכול להיות גם בהשקעה ביטחונית, פיתוח מז״לטים ולוויינים. הבאתי לאוצר מנכ״ל, חיים שני. ביקשתי שיאתרו לי מנהלים בעלי רקורד בתעשייה המתקדמת ובחרתי בו״.

עד כאן מדבריו של שטייניץ. לא נתייחס לקטנות, כמו השימוש במילה ״מוביליות״, כדי לתאר עמדה מובילה. ניתן היה לצפות יותר מד״ר לפילוסופיה. חשוב התוכן: שטייניץ מתנגד לקיינס.

מי היה קיינס, שנוא נפשו של שר האוצר?

כלכלה קיינסיאנית, או קיינסיאניזם, היא תיאוריה כלכלית קפיטליסטית, שפיתח הכלכלן הבריטי ג׳ון מיינארד קיינס. עיקריה נוסחו בספרו ״התיאוריה הכללית של תעסוקה, ריבית וכסף״ (1935), שנכתב בהשפעת המשבר הקפיטליסטי העולמי בשנות ה-30 של המאה שעברה. הספר ״התיאוריה הכללית״ פורסם בעברית לפני שלוש שנים בהוצאת מגנס, מוסד ביאליק וידיעות אחרונות.

תורתו של קיינס עוקבת במידה רבה אחר הניתוח הביקורתי של קרל מרקס לגבי הקפיטליזם. שניהם ראו את המשבר כביטוי לבעיה המרכזית של הקפיטליזם. – הצבר הון וריכוז הכנסות בידי מעטים, מוליד משבר כלכלי, אבטלה רחבה והפחתה משמעותית של ההשקעות במשק. מרקס ראה במשבר תופעה מהותית של הכלכלה הקפיטליסטית. לדעתו, האפשרות היחידה למנוע משברים היא המהפכה הסוציאליסטית. קיינס, לעומתו, סבר שניתן למנוע או לרכך משברים כלכליים על ידי התערבות ממשלתית, המכוונת את השווקים. קיינס אף הציע דרכים מעשיות ליישום מיידי של עיקרי תורתו, לרבות יצירת מקומות עבודה על ידי המדינה והרחבת שירותי הרווחה. לפי שטייניץ, ״ביבי הוא קיינסיאני״, אבל נתניהו רחוק מקיינס כפי שהוא רחוק מהשלום.

קיינסיאני מצוי היה מתבונן בנתוני האבטלה בישראל ומגיע מייד למסקנה, שבישראל לא קיימת ״בלימה בעלייה באבטלה״, כפי שטוען שטייניץ, והיה עושה מעשה. לידיעת שטייניץ: האבטלה בישראל מתייצבת סביב 8% מכוח העבודה – כמו השיעור הממוצע של האבטלה בארצות הקפיטליסטיות המרכזיות, החברות בארגון לשיתוף פעולה ולפיתוח כלכלי (OECD). לפני שנה, שיעור האבטלה בישראל היה כ-6%. מכאן שהאבטלה עלתה בשליש תוך שנה אחת בלבד. מעניין, מה חושבים 250 אלף המובטלים בישראל על דברי שר האוצר בדבר ״ההתאוששות המדהימה״. לפי תחזית התאחדות התעשיינים, השנה צפויה בכלל ירידה במספר המועסקים בתעשייה – לראשונה מאז 1985.

״ההתאוששות המדהימה בייצוא״, בה מנופף שטייניץ, מקורה בשני גורמים מרכזיים: מכירות נשק וחברת ״אינטל״. ישראל היא יצואנית הנשק השלישית בגודלה בעולם (אחרי ארה״ב ורוסיה). התעשיות הצבאיות הישראליות חתמו על חוזים חדשים לייצוא נשק, תחמושת, טכנולוגיות וציוד צבאי בשווי 6.3 מיליארד דולר ב-2008, ובשווי 20.3 מיליארד דולר בארבע השנים שחלפו. כך עולה מנתונים של משרד הביטחון, שנחשפו לראשונה בגיליון החדש של ״דיפנס ניוז״. שוק הנשק הבינלאומי, שלא סבל ממיתון עמוק בעקבות המשבר, ועסקאות גדולות של חברת ״אינטל״ תרמו ל״התאוששות המדהימה״. השאלה ״המדהימה״ היא, מדוע מה שידוע ל״זו הדרך״ אינו ידוע לשר האוצר?

ולא שכחנו, ששר האוצר גם אינו יודע, גם מדוע פרץ המשבר הקפיטליסטי העולמי. לניאו-ליברל פעיל ואנטי-קיינסיאני מושבע, קשה מאוד להבין, מהן הסיבות למשבר הקפיטליסטי. בניגוד לו, לרבבות תושבי איסטנבול, שיצאו בשבוע שעבר להפגנות לוחמניות נגד כינוס קרן המטבע והבנק העולמי, וגם נגד הממשלה השמרנית האיסלמית השליטה, דווקא יש תשובה.

הזעקה שעולה מרחובות איסטנבול

הרוג ומאות עצורים נרשמו במהלך הדיכוי הברוטאלי של ההפגנות, בהן השתתפו אלפי מפגינים, פעילים באיגודים המקצועיים ובמפלגות השמאל. השוטרים ירו גז מדמיע וכיוונו תותחי מים לעבר המפגינים. המפגינים נשאו שלטים נגד הגלובליזציה הקפיטליסטית ודגלים אדומים וקראו קריאות בגנות ממשלת תורכיה השמרנית.

המפגינים התקהלו במשך יומיים ברחובות שסביב כיכר תקסים. ביום הראשון התקיימה בכיכר אסיפה, שכמה דקות לאחר שהחלה פוזרה בידי המשטרה – ללא הודעה מוקדמת. האלפים החלו לצעוד לעבר מדרחוב איסתיקלאל. השוטרים המשיכו להכות מפגינים ועוברים ושבים. כתוצאה מפעילות המשטרה, אחד הסוחרים, אישאק קאבלו (55), מת מהתקף לב, עשרות נפצעו ויותר מ-100 מפגינים נעצרו. אלפי שוטרים במסכות גז מנעו מהמפגינים, תוך הפעלת כוח רב, את הגישה לאזור הכינוס. יצוין שגם בתוך אולמות הכינוס

(סוף בעמוד 4)

הקומוניסטים – הכוח השלישי ביוון

המפלגה הסוציאליסטית (PASOK), בראשות **יורגוס פאפנדריאו**, שר החוץ לשעבר, זכתה בשבוע שעבר בניצחון מוחץ בבחירות וברוב בפרלמנט, ותרכיב לבדה את הממשלה.

"דמוקרטיה חדשה", המפלגה השמרנית, שהרכיבה את הממשלה עד כה, קיבלה רק 34% מהקולות - התוצאות הגרועות ביותר בהן זכתה מאז הקמתה ב-1974. מפלגת השלטון השמרנית ספגה ביקורת חריפה מאזרחי יוון בשל גרירת הרגליים, שגילתה נוכח המשבר הקפיטליסטי העמוק והאבטלה המתרחבת.

המפלגה הקומוניסטית היוונית (KKE) הפכה הכוח השלישי בפרלמנט עם 7.5% מהקולות ו-21 חברי פרלמנט. קואליציית השמאל הרדיקלי "סיריזה" זכתה ב-4.6% מהקולות וב-13 מושבים. שתי המפלגות האנטי-קפיטליסטיות והמרקסיסטיות זכו יחד ב-12% מקולות הבוחרים. מפלגת הימין הקיצוני "לאוס", הגדילה את כוחה ל-5.5% מהקולות.

מניתוח תוצאות הבחירות עולה, כי חלק מבוחרי השמאל האנטי-קפיטליסטי נתנו הפעם את קולם לסוציאליסטים. בבחירות הקודמות, שנערכו ב-2007, זכו הקומוניסטים ב-8.2% מהקולות וב-22 חברי פרלמנט, ואילו "סיריזה" זכתה אז ב-5% אחוז מהקולות וב-14 מושבים. מן הראוי להזכיר, שלפני חמש שנים, בבחירות שנערכו ב-2004, המפלגה הקומוניסטית השיגה 5.9% מהקולות ו-12 מושבים בלבד בפרלמנט.

אלקה פאפריגה, מזכ"ל המפלגה הקומוניסטית היוונית, ציינה בעקבות הבחירות, כי תוצאותיהן אינן משקפות את מלוא התמורות החיוביות, פרי המאבקים ההמוניים, שנערכו ביוון בשנים האחרונות. שכבות רחבות התגייסו למערכות חברתיות, אך המערכה בכללותה טרם התגבשה למתקפת נגד מול הניאו-ליברליזם. הסיבה לכך נעוצה, בין היתר, בחולשתם של רבים מהמנהיגים של האיגודים המקצועיים.

פאפריגה הוסיפה, כי תוצאות הבחירות הובילו להחלפת הממשלה, אך לא להחלפת המדיניות.

המשימה של הקומוניסטים, הדגישה פאפריגה, היא להמשיך ולפעול לגיבושה של חזית מאוחדת של פועלים, איכרים, עצמאים, עניים, לרבות אלה מהם, שהצביעו בבחירות האחרונות למפלגות הממסד השלטוני, השמרנים והסוציאליסטים.

שיחות לסיום המשבר בהונדורס, סלאיה קורא להמשיך במחאה

נציגים של רוברטו מיצ'לטי, הנשיא מטעם הקושרים, ומנואל סלאיה, הנשיא המודח של הונדורס, נפגשו בשבוע שעבר, כדי לדון בדרכים לסיים את המשבר, שפרץ בעקבות ההפיכה הצבאית בחודש יוני. ראש ארגון מדינות אמריקה, המפקח על השיחות, אמר שחזרתו של סלאיה לשלטון היא תנאי הכרחי, שאינו נתון למשא ומתן, וחיוני על מנת להביא לסיום הבידוד הבינלאומי, בו נמצאת הונדורס.

במקביל לשיחות נמשך העימות בין כוחות משטרה וביטחון לבין מפגינים בבירה טגוסיגלפה. ההפגנות בהונדורס נמשכות ללא הפוגה מאז ההפיכה.

הזמרת הקומוניסטית מרסדס סוסה

"כשהתחלתי לשיר בשנות ה-60, חשתי על בשרי את האפליה הפוליטית. אמרו אז: 'סוסה היא קומוניסטית והיא לא תופיע'. כמה שהם טעו. המשכתי להיות קומוניסטית, הייתי קומוניסטית כל החיים, אבל הופעתי בכל העולם" - כך אמרה בריאיון, שנערך לפני כמה שבועות, זמרת המחאה הארגנטינית **מרסדס סוסה** שהלכה לעולמה לאחר מחלת כליות.

סוסה נחשבה לגדולת זמרות ארגנטינה, והקליטה יותר מ-70 אלבומים. שירה הידוע ביותר הוא "Gracias a la vida" ("תודה לחיים").

במהלך הקריירה שלה נודעה סוסה כנציגתם של החלשים והמדוכאים. שיריה עסקו בסבלם ובכאבם של העובדים והאיכרים באמריקה הלטינית. סוסה שרה שירי מחאה, ובראשם "אם יידום הזמר", שבעקבותיו נאלצה לגלות מארגנטינה ב-1979, ולעבור להתגורר באירופה.

בתחילת שנות ה-80 היא הופיעה בישראל והקדישה את הכנסות המופע לקידום המאבק הסולידרי בישראל עם העם הארגנטיני. ב-1982, בתום המשטר הצבאי, שבה למולדתה, משם המשיכה בהופעותיה ברחבי העולם.

שטייניץ נגד קיינס

(סוף מעמוד 3)

נרשמו מחאות של בודדים וקבוצות. מדרחוב איסתיקלאל, הנחשב מוקד משיכה לתיירים, היה נטוש במשך רוב יום המחאה הראשון.

בעקבות הדיכוי הברוטלי, פרסמה הלשכה הפוליטית של המפלגה הקומוניסטית התורכית הודעה, בה היא מביעה זעם על התקפת המשטרה ומאשימה את הממשלה האיסלמית-שמרנית במעשה. "לא ניתן להאשים את המפגינים. הם אינם מחבלים או מטורפים, כפי שהגדירו אותם דוברי הממשלה. מדובר ברבבות מפגינים, שמחו נגד האימפריאליזם וחבורת הספסרים הבינלאומיים, המתכנסת עתה באיסטנבול" - נאמר בהודעה.

למחרת המשיכה המשטרה בדיכוי האלים. ברחבי איסטנבול גדשו את הרחובות אלפים, ובהם פעילי מפלגות השמאל: המפלגה הקומוניסטית, מפלגת העובדים, מפלגת החירות והסולידריות ועוד. אלפי מפגינים ניסו לצעוד משכונת סיסלי שבמרכז העיר לאולם סמוך, שבו נערכה הוועידה של הקרן. "קרן המטבע הבינלאומית, צאו החוצה! העולם הזה שייך לנו" -זעקו המפגינים, והניפו דגלים אדומים וכרזות.

מושל איסטנבול מטעם המפלגה האיסלאמית, מועמר גולר, טען, כי ה"אירועים האלימים תוכננו מראש". גולר האשים חברים בקבוצות "לא-חוקיות" במהומות, ושאל "מדוע הם מפגינים? לי, זה לא מובן".

בעיית הבנה יש, מסתבר, גם לשר שטייניץ הישראלי, שאינו מבין מדוע פרץ המשבר, וגם למושל גולר התורכי, שאינו מבין, מדוע יצאו קורבנות המשבר להפגנות.

מסתבר, שהמפגינים באיסטנבול הבינו דברים שבעלי השררה אינם מבינים: המשבר הנוכחי הוא משבר כפול - של המשטר הקפיטליסטי הגלובלי ושל הניאו-ליברליזם, שהוא הבסיס האידיאולוגי של הקפיטליזם בן-זמננו.

אפרים דוידי

לפיתוח כלכלי שוויוני יותר

ריאיון לרגל מלאות 60 שנה לייסודה של סין העממית.

בשבוע שעבר צוין מלאות 60 שנה להקמתה של הרפובליקה העממית הסינית.

דומיניק בארי, שליח העיתון הצרפתי "הומניטה" בבייג'ין, שוחח על מצבה של סין ועל האתגרים העומדים בפניה עם הכלכלן **הי ג'ון**, היושב ראש המשותף של המחלקה לקשרים בינלאומיים של המפלגה הקומוניסטית הסינית.

הרפובליקה העממית של סין הוקמה לפני 60 שנה. מהי, לדעתך, התרומה המרכזית של המהפכה הסינית?

התרומה המרכזית של סין החדשה, שנוסדה לפני 60 שנה, ובייחוד לאחר יישום מדיניות הרפורמות והפתיחה לעולם לפני כ-30 שנה, היא שלראשונה בתולדותיה, סין מסוגלת לספק מזון לכל תושביה. אוכלוסיית סין מהווה 22% מכלל אוכלוסיית העולם. אבל בסין ישנן רק 9% מהאדמות הפוריות בעולם.

בששים השנים האחרונות, סין הפכה ממשק עני, המבוסס על חקלאות, לכלכלה תעשייתית ומודרנית, בה רק עתה החלה לחלחל הרווחה. התוצר בסין עלה פי 77 במשך ששת העשורים האחרונים -מ-100 ל-3,100 דולר לנפש. בשלושה העשורים האחרונים, חיפשנו ומצאנו דרך לפיתוח המשק והחברה, שתעניק יסודות איתנים לפיתוח המהיר, לו אנו עדים בשנים האחרונות. דרך זו תאמה את דרגת התפתחות של סין באותה תקופה.

ניתן לסכם את דרכה של המפלגה הקומוניסטית הסינית בשלושים השנים האחרונות בכמה מילים: סין מקיימת כלכלת שוק סוציאליסטית, כאשר המדינה שומרת בידיה את הכלים המרכזיים לניהול הכלכלה ולעיצוב החברה. זה משק, בו למגזר הציבורי משקל מכריע, בייחוד בענפים שהגדרנו כאסטרטגיים, ויחד עם זאת, קיימים מסלולים רבים לפיתוח הכלכלה בבעלות פרטית. סין הפכה עם השנים לכלכלה השלישית בעולם. יחד עם זאת, אנו מודעים היטב לסכנות ולמחדלים הקיימים.

במישורים הכלכלי והחברתי, קיימת צריכת יתר של אנרגיה; יש עודף בכוח הייצור בתעשיות רבות; הפער בין עשירים לעניים הוא גדול; העמיק הפער בין הערים לבין אזורי הספר; התאגידים הממלכתיים סובלים מפיגור טכנולוגי ניכר; ושירותי הרווחה אינם נותנים מענה הולם למצוקות החברה. אם לא נמצא פתרון ומענה מהיר לכל הבעיות שציינתי, סין לא תוכל להתפתח בעתיד. כך, שאין אנו מגדירים את סין כמדינה מפותחת, אלא כמדינה מתפתחת.

מהו המחיר שסין משלמת בעקבות המשבר הכלכלי?

מדובר במשבר הכלכלי הקשה מאז תום מלחמת העולם השנייה, והשלכותיו המקומיות חמורות. נרשמה ירידה ניכרת בביקוש למוצרים, שאנו מייצרים עבור שוקי חו"ל ובמפעלים רבים ישנם עודפי ייצור גדולים. תאגידים רבים נקלעו לקשיים והאבטלה גוברת.

אשתקד, החליטה ממשלת סין לפתוח במערכה כלכלית כדי להבטיח פיתוח בר-קיימא ושוויוני יותר. למערכה זו שלושה כלים מרכזיים: השקעה ציבורית מוגברת בתשתיות ובסביבה, במטרה לחזק את הצריכה; השקעות גדולות בתחומי המדע והטכנולוגיה — הכוללות מענקים למפעלים המאמצים טכנולוגיות חדישות; והענקת אשראי נדיב למגזר החקלאי ולמפעלים הקטנים והבינוניים. אנו זקוקים לחיזוק הצריכה הפרטית, ולכן הונהג ביטוח בריאות ממלכתי — כולל באזורי הספר, הורחב מערך הגמלאות — בייחוד מתן קצבאות הזקנה והפרישה והגדלת דמי האבטלה. התחלנו ביישום תוכניות אלה דווקא באזורים המרוחקים והעניים, בכפר, ואנו נתקדם בהתמדה לעבר הערים הגדולות, על מנת להבטיח שצעדים אלה יכסו את כל אוכלוסיית סין, ושרמת החיים תעלה בכל שטחה של הרפובליקה העממית.

האם ניתן להסיק כבר כמה מסקנות מיישום המדיניות החדשה?

המשק הסיני יצא מהקיפאון והשנה צפוי גידול של 7.9% בתוצר וגידול בצריכה של כ-3.8%. יחד עם זאת, המיתון בכלכלה העולמית נמשך והיציאה מהמיתון תארך שנים רבות. זה יהיה תהליך ארוך ומסובך, ואנו יודעים שהייצוא הסיני ייפגע.

מה דעתך על המשבר?

זה משבר שמקורו בארה"ב. בבואנו לנתח את המשבר והשלכותיו, עלינו לשוב אל מרקס, ובייחוד להבחנות שהוא עשה לגבי המשטר הקפיטליסטי. המשבר הקפיטליסטי, משבר האידיאולוגיה הניאו-ליברלית, הוא תולדה של הספסרות הגוברת במערכת הפיננסית ושל חמדנותו של ההון הגדול, שאינה יודעת גבול. מקורו של המשבר בהעמקת הפערים החברתיים הקיימים בחברות הקפיטליסטיות, ובפערים בין צפון לדרום במסגרת הגלובליזציה הקפיטליסטית.

נציגי סין תבעו לערוך רפורמה מעמיקה במערכת הפיננסית הבינלאומית. זו צריכה להיות מערכת צודקת יותר ושוויונית יותר. קודם כל, יש לתת תפקיד מרכזי, להעניק קול של ממש, למדינות הפריפריה. יש להעניק סיוע למדינות אלה, שנפגעו עמוקות מהמשבר, מבלי לדרוש מהן לאמץ את המדיניות הניאו-ליברלית, שחוללה את המשבר. הצעה אחרת שאנו מקדמים היא - לאמץ לצרכי הסחר הבינלאומי מטבע עולמי, שיהיה מנותק מהדולר ומתנודותיו. יש לקדם, ובדחיפות, סדר כלכלי עולמי חדש, המבוסס על שיתוף פעולה. כדי לקדם את הסדר העולמי החדש, יש להבטיח פיתוח בר-קיימא ושלום, והכרחי לחלץ מהשוליים את המדינות העניות ביותר. מדינות אלה סובלות מאפליה של ממש במערכת הפוליטית והכלכלית העכשווית.

הקהילה הבינלאומית חייבת להכיר בזכויות המדינות העניות לעצמאות לאומית ולפיתוח כלכלי וחברתי.

כללית משלימה: התקדמות לא מספקת

האסיפה הכללית של איגוד עובדי/ות כללית רפואה משלימה, שהתכנסה ב-8.10, הטילה על צוות המשא והמתן למצות כל אפשרות להתקדמות עם ההנהלה, שתאפשר השהיית הצעדים הארגוניים. בלא התקדמות מספקת, ימשיך האיגוד בשביתה הכללית של מרפאות הרפואה המשלימה, ובמגוון צעדים משפטיים וציבוריים, עד להשגת התקדמות ראויה לעבר יחסי עבודה הוגנים ויציבים. החלטה זו אושרה ברוב גורף של 147 תומכים לעומת 6 מתנגדים.

ההחלטה נתקבלה לאחר שאסיפת האיגוד שמעה עידכונים ודיווחים מצוותי העבודה. התמונה שעלתה בבהירות מדיווחי הצוותים היא, כי עבודת השטח הבלתי מתפשרת של העובדים השובתים, אשר יעילותה ניכרת בירידה המתמדת במספר הטיפולים הניתנים במרפאות, מגבירה באופן חד-משמעי את הפגיעה הכלכלית והתדמיתית בחברה ויצרה תנופה משמעותית, הניכרת בעליית המדרגה בסיקור התקשורתי.

האיגוד פתח גם במהלך משפטי, וביום א׳ השבוע זומן דיון בבקשתו למתן צווי מניעה להנהלת כללית רפואה משלימה בגין ההפרעות הרבות והחמורות לחופש ההתארגנות, שנוקטת ההנהלה, ובגין השינוי החד-צדדי, שעשתה ההנהלה בתנאי ההעסקה.

יעל קונש דיווחה באסיפה על ההתקדמות במגעים עם ההנהלה ועל התזוזה המשמעותית, שחלה בעמדות ההנהלה מאז פרוץ השביתה. ההתקדמות באה לידי ביטוי בנכונות לניהול מו״מ והיקפו, באופן עיגון ההסכמות ובנושאים כספיים. אלה צעדים בכיוון הנכון, אך לא מספיקים. עמדת ההנהלה רחוקה מרחק רב ממה שדרוש באופן מינימלי להשהיית השביתה.

בית הדין לעבודה חייב את המדינה לפצות את המורים העל-יסודיים

בפסק דין תקדימי, חייב בית הדין הארצי לעבודה את המדינה לפצות את המורים העל-יסודיים בשל הפרת הסכם עבודה קיבוצי, ולהוסיף לשכרם פיצוי קבוע בשיעור 1%. בנוסף, המורים יזכו בפיצוי בשיעור של 1.5% בשל הניכוי שנעשה משכרם החל מ-2004, וזאת בצירוף ריבית והצמדה.

להערכת ארגון המורים העל-יסודיים, הפיצוי הכולל הוא בסך 110 מיליון שקל ל-16 אלף מורים חברי הארגון, או כ-7,000 שקל לכל מורה.

בית הדין הארצי לעבודה בראשות הנשיא סטיב אדלר קיבל את התביעה נגד המדינה, שהגיש ארגון המורים העל-יסודיים עוד ב-2004, באמצעות עו״ד בועז בן צור. התביעה הוגשה בעקבות הודעת משרד האוצר, לפיה מבוטל באופן חד-צדדי ההסכם הקיבוצי עם המורים, שנחתם ב-1978. הנימוק של האוצר לביטול ההסכם הקיבוצי היה, כי הסדר ההפרשות לקרן הפנסיה, המעוגן באותו הסכם, עומד בניגוד לדין.

היכן הארכת תקופת דמי האבטלה?

במאי אישרה הממשלה את הארכת תקופת הזכאות לדמי אבטלה ב-30 יום, עקב המשבר הכלכלי. חמישה חודשים לאחר שסוכם בדבר הארכת תקופת הזכאות לדמי אבטלה, לא קרה דבר. שר הרווחה יצחק הרצוג ושר האוצר יובל שטייניץ טרם הגישו לממשלה את מסגרת התקציב ליישום ההחלטה. מסגרת התקציב צפויה הייתה לעמוד על 350 מיליון שקל, אולם סבורים, כי היא תוקטן בשל הקיצוץ הנוסף בתקציבים של משרדי הממשלה.

שביתה ברשויות המקומיות הפלסטיניות בגלל פגיעה בשכר

שביתה נגד הפגיעה בשכר העובדים תחל השבוע בכל הרשויות המקומיות הפלסטיניות בגדה. דובר איגוד עובדי הרשויות המקומיות מסר, כי האיגוד החליט על השביתה, לאחר שכשל המשא-ומתן שניהל עם משרד הפנים של הרשות הפלסטינית.

המפלגה הקומוניסטית הישראלית

ביום ו׳, 23 באוקטובר, בשעה 16.00,
במועדון אחווה, חיפה

המושב ה-9 של הוועד המרכזי

על סדר היום:
הערות פוליטיות
האירוע לציון 90 שנה לייסוד המפלגה
דוחות מהלשכה הפוליטית ומהמזכירות

פורום אדום-ורוד בחד"ש

ביום ד׳, 14 באוקטובר, בשעה 19.30
במועדון אחווה, שד׳ בן-גוריון 39, חיפה

גאווה והומופוביה במערכת החינוך

דיון בהשתתפות **סלבה גרינברג**, אישה לאישה,
אסף זגריזק, יו"ר לשעבר של מועצת התלמידים,
בי"ס ליאו בק,
ד"ר **אורה מור**, סוציולוגית, אוניברסיטת חיפה

חוג אחווה – חיפה

שד׳ בן-גוריון 39
ביום ד׳, 21 באוקטובר, בשעה 19.30

חרם כלכלי, תרבותי ואקדמי על ישראל?

דיון בהשתתפות מרצים מאוניברסיטת ת"א
פרופ׳ **גדי אלגזי** וד״ר **ענת מטר**
המנחה: פרופ׳ **קלמן אלטמן**